

Prima instanță: Jud. Ceadâr-Lunga
Jud. N. Lazareva
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat:
G.Colev, Șt. Starciuc, A. Curdov

Î N C H E I E R E

26 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului judecător:	Tatiana Vieru
Judecători:	Oleg Sternioală Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Culeva Maria,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Culeva Maria către Liceul Teoretic s. Beșghioz cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor de muncă prin Ordinul directorului Liceului Teoretic al s. Beșghioz nr. 146 din 01 septembrie 2015, anularea ordinului directorului Liceului Teoretic al s. Beșghioz nr. 146 din 01 septembrie 2015 privind încetarea contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă la funcția anterior ocupată în calitate de profesor de matematica și de limba găgăuză, încasarea prejudiciului cauzat prin concedierea ilegală în mărime de 50000 lei,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 02 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Culeva Maria și menținută hotărârea Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 11 octombrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 20 noiembrie 2015, Culeva Maria s-a adresat în judecătoria Ceadâr-Lunga cu acțiune către Liceul Teoretic al s. Beșghioz în care a solicitat constatarea faptului încălcării drepturilor de muncă prin Ordinul directorului Liceului Teoretic al s. Beșghioz nr. 146 din 01 septembrie 2015, anularea ordinului nr. 146 din 01 septembrie 2015, restabilirea în funcția anterior ocupată, și încasarea prejudiciului cauzat prin concedierea ilegală în mărime de 50000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, a activat în calitate de profesor de matematică în școală medie, și apoi în Liceul Teoretic al s. Beșghioz începând cu 22 august 1983. Pe parcursul activității și-a executat obligațiile sale de funcție calitativ și conștiincios, dispunând de gradul didactic II.

A explicat că, prin ordinul directorului interimar al Liceului Teoretic s. Beșghioz nr. 146 din 01 septembrie 2015 a fost concediată din funcția ocupată în legătura cu stabilirea pensiei pentru limită de vârstă pe teritoriul Ucrainei conform art. 301 alin. (1) lit. c) CM RM. În locul ei a fost angajată un specialist tânăr cu o vechimea mică de muncă și fără grad didactic.

A menționat că, în liceul dat mai sunt persoane, care deja sunt pensionare, însă acestea continuă să lucreze.

A relevat că, concedierea ei conform art.301 alin. (1) lit. c) CM RM este ilegală, întrucât această norma contravine prevederilor Legii RM cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, care a fost adoptată ulterior și care a intrat în vigoare pe data de 1 ianuarie 2013.

A mai indicat faptul că, concedierea selectivă a angajaților doar pe motivul primirii pensiei pentru limită de vârstă cade sub termenul discriminarea directă în sensul art. 2 Legii RM cu privire la asigurarea egalității, și, prin urmare, practica indicată este ilegală.

De asemenea, a declarat că o astfel de concediere este contrară Declarației Universale a drepturilor omului ONU din 10 decembrie 1948, și anume art. 7 conform căruia toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebire la o protecție egală a legii și la o protecție egală împotriva oricărei discriminări. Suplimentar art. 23 alin. (1) din această Declarație stipulează că orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la ocrotire împotriva șomajului.

A mai menționat că, concedierea ei a fost efectuată nu doar cu încălcarea legislației interne a RM, dar și a acordurilor internaționale de bază în domeniul drepturilor omului.

Totodată a statuat, că în urma concedierii doar din motivul primirii pensiei pentru limită de vârstă ultimei i-a cauzat suferințe morale și psihice considerabile. Aceste suferințe s-au exprimat prin faptul, că a fost supusă discriminării din motiv că și-a folosit dreptul legal și imprescriptibil la primirea pensiei. Măsurile de discriminare, care au fost întreprinse de către administrația Liceului Teoretic al s. Beșghioz impunea sentimentul deficienței în comparație cu alți angajați mai tineri.

De asemenea, relevă că, a fost nevoită de nenumărate ori să se adreseze în diferite instanțe de stat cu scopul apărării drepturilor sale, fapt, care i-a adus un disconfort moral. Din cauza acestor retrairi, provocate de situația prezentă, s-a

agravată starea ei de sănătate, în special s-a ridicat tensiunea arterială și a apărut insomnie.

Prin hotărârea Judecătorei Ceadâr- Lunga din 11 octombrie 2016, acțiunea depusă de Culeva Maria către Liceul Teoretic s. Beșghioz cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor de muncă, anularea ordinului directorului Liceului Teoretic al s. Beșghioz nr. 146 din 01 septembrie 2015 privind încetarea contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă în funcția anterior ocupată în calitate de profesor de matematica și de limba găgăuză, încasarea prejudiciului cauzat prin concedierea ilegală în mărime de 50000 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 02 februarie 2017 s-a respins apelul declarat de Culeva Maria, s-a menținut hotărârea Judecătorei Ceadâr- Lunga din 11 octombrie 2016.

La 12 aprilie 2017 Culeva Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Comrat din 02 februarie 2017 și a hotărârii Judecătorei Ceadâr - Lunga din 11 octombrie 2016, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, invocând că instanțele de judecată au apreciat greșit probele și înscrisurile administrate la caz, fapt ce a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material.

Susține în acest sens, că instanțele de judecată nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele în raport cu argumentele și probele prezentate și au trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, fără a da apreciere acestora în coraport cu normele de drept invocate ca fiind lezate.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 02 februarie 2017, expediată în adresa părților la 10 februarie 2017 (f.d 241 vol.I), recepționată de recurentă, la 14 februarie 2017.

Astfel, având în vedere că recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 02 februarie 2017 a fost depus la 12 aprilie 2017, în conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii

acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2). Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Culeva Maria nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Culeva Maria se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu